

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ Ε'
ΕΝΟΤΗΤΑ Γ : Το βυζαντινό κράτος μια δύναμη που μεγαλώνει

Όνομα:..... Τάξη:..... Ημερ.:.....

Υπογραφή γονιού:.....

1) Συμπληρώνω με ό,τι ταιριάζει:

Το μεγάλο όνειρο του **Ιουστινιανού** ήταν να ξαναπάρει το **δυτικό** τμήμα της αυτοκρατορίας από τους **Βανδάλους** , τους **Οστρογότθους** και τους **Γότθους** . Το όνειρο του αυτό έκαναν πραγματικότητα οι στρατηγοί **Βελισσάριος** και **Ναρσής** . Μετά από μακροχρόνιους πολέμους η αυτοκρατορία έφτασε στα παλιά της **σύνορα** και η Μεσόγειος Θάλασσα ξανάγινε **βυζαντινή λίμνη** . Δυστυχώς όμως ξοδεύτηκαν πολλά **λεφτά** και κάηκαν πολλοί **στρατιώτες** και το κράτος εξαντλήθηκε οικονομικά.

2) Βάλτε √ στα μέτρα που πήρε ο Ιουστινιανός για την καλή λειτουργία του κράτους και για την άμυνα των συνόρων της αυτοκρατορίας.

- .... √.... Φορολόγησε τους πολίτες ανάλογα με το εισόδημά τους.
- ..... Έκλεισε τη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών.
- .....√... Κωδικοποίησε τους παλιούς ρωμαϊκούς νόμους και τους συμπλήρωσε με νέους πιο δίκαιους.
- ..... Έκτισε την Αγία Σοφία.
- .....√.... Οργάνωσε το στρατό, με βυζαντινούς κυρίως στρατιώτες, και ασφάλισε τα σύνορα με μια σειρά φρουριών.
- .....√.... Έβαζε τον κατάλληλο άνθρωπο στην κατάλληλη θέση.

3) Αντιστοιχίστε τα παρακάτω.

Ιουστινιανός
Ανθέμιος και Ισίδωρος
Βελισσάριος και Ναρσής
Καππαδόκης και Τριβωνιανός
Γείτονες – εξωτερικοί κίνδυνοι της αυτοκρατορίας
Στάση του «Νίκα»
Θεοδώρα
Αγία Σοφία
«Βυζαντινή λίμνη»

● Στρατηγοί του Ιουστινιανού
● Αλλαγές στη νομοθεσία και διοίκηση
● Αρχιτέκτονες της Αγίας Σοφίας
● Βυζαντινός αυτοκράτορας (527-565)
● Επανάσταση των δήμων
● Σύζυγος του Ιουστινιανού
● Οστρογότθοι, Βάνδαλοι, Γότθοι
● Μεσόγειος
● Βασιλική με τρούλο

4) Η στάση του «Νίκα». Ποια ήταν τα αίτια της και ποια η αφορμή της, ποιοι έλαβαν μέρος και πώς την αντιμετώπισε ο Ιουστινιανός;

Τα αίτια της στάσης του «Νίκα» ήταν ότι οι μεταρρυθμίσεις του Ιουστινιανού επέβαλαν έλεγχο στα έσοδα και των Δήμων και αυτό ενόχλησε τους διοργανωτές των ιπποδρομιών που παρόλο που μετέφεραν τα παράπονα και τη δυσαρέσκειά τους στον αυτοκράτορα, εκείνος δεν άλλαξε τις αποφάσεις του. Η αφορμή για την επανάσταση δόθηκε όταν τον Γενάρη του 532 μ.Χ. κατά τη διάρκεια των αγώνων, ξέσπασαν ταραχές στον ιππόδρομο ανάμεσα στους οπαδούς των Πράσινων και των Βένετων και η φρουρά των αγώνων προσπάθησε να τους διαχωρίσει.

Στην επανάσταση αυτή έλαβαν μέρος οι οπαδοί των Δήμων που στην αρχή φιλονικούσαν μεταξύ τους για τις ομάδες τους και στη συνέχεια ενώθηκαν κραυγάζοντας υβριστικά συνθήματα κατά του λογοθέτη των οικονομικών Ιωάννη Καππαδόκη και του νομοθέτη Τριβωνιανού, η φρουρά των αγώνων που προσπάθησε να τους διαχωρίσει και να τους σταματήσει, πολλοί δυσαρεστημένοι με τον Ιουστινιανό κάτοικοι της Πόλης, ο αξιωματούχος του παλατιού Υπάτιος τον οποίο οι στασιαστές μετέφεραν στον ιππόδρομο και τον ανακήρυξαν αυτοκράτορα, ο Ιουστινιανός που για μια στιγμή σκέφτηκε να εγκαταλείψει τον θρόνο, οι συνεργάτες του Ιουστινιανού και η αυτοκράτειρα Θεοδώρα που έπεισαν τον αυτοκράτορα να μην παραιτηθεί και οι στρατηγοί Βελισσάριος και Ναρσής που με την αυτοκρατορική φρουρά αντιμετώπισαν τους στασιαστές.

Ο Ιουστινιανός διέταξε τους στρατηγούς του και την αυτοκρατορική φρουρά να καταπνίξουν με κάθε τρόπο την επανάσταση. Η αυτοκρατορική φρουρά περικύκλωσε τον ιππόδρομο και μπαίνοντας μέσα αντιμετώπισε χωρίς οίκτο τους στασιαστές που είχαν μείνει εκεί. Το αποτέλεσμα ήταν φρικτό: τριάντα χιλιάδες άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους. Οι αγώνες του ιπποδρόμου διακόπηκαν για αρκετά χρόνια και κάθε φωνή λαϊκής διαμαρτυρίας σάπασε.

5) Η Αγία Σοφία. Οι αρχιτέκτονες, ο ρυθμός της, χρονολογία εγκαινίων, το μεγαλείο, η σημερινή της κατάσταση.

Οι αρχιτέκτονες της Αγίας Σοφίας ήταν δύο ονομαστοί Έλληνες, ο Βελισσάριος και ο Ναρσής. Ο ρυθμός της ήταν βασιλική με τρούλο και συνδύαζε δύο ρυθμούς, τον ρυθμό της ορθογώνιας βασιλικής και του περίκεντρου ναού με τρούλο.

Η Αγία Σοφία θεωρείται σήμερα ένα από τα εικοσιένα υποψήφια θαύματα του κόσμου και αποτελεί ένα αριστούργημα της αρχιτεκτονικής. Για το χτίσιμό της χρησιμοποιήθηκαν πολύτιμα μάρμαρα και δυσεύρετα υλικά που μεταφέρθηκαν στην Πόλη από κάθε γωνιά της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας και δέκα χιλιάδες εργάτες και διαλεχτοί τεχνίτες εργάστηκαν αδιάκοπα για πέντε

χρόνια για να ολοκληρωθεί το έργο. Το θαυμαστό στην Αγία Σοφία είναι ο τρούλος της ο οποίος δε φαίνεται να στηρίζεται πουθενά, αλλά μοιάζει να κρέμεται από τον ουρανό με χρυσή αλυσίδα. Όταν εισέρχεται κανείς στην εκκλησία για να προσευχηθεί, αισθάνεται ότι το κτίσμα αυτό δεν είναι έργο ανθρώπινης δύναμης. Αξιοσημείωτα είναι τα ψηφιδωτά και οι τοιχογραφίες που διακοσμούν το εσωτερικό της εκκλησίας, ανάμεσα στα οποία είναι «Η Ένθρονη Παναγία» όπου απεικονίζεται ο Μ. Κωνσταντίνος προσφέρει στην Παναγία την Κωνσταντινούπολη και ο Ιουστινιανός την εκκλησία της Αγίας Σοφίας, «Ο Ένθρονος Χριστός». «Η Θεοτόκος Βρεφοκρατούσα» και «Ο Παντοκράτωρ Χριστός». Η εκκλησία της Αγίας Σοφίας εγκαινιάστηκε το 537 μ.Χ. και ήταν όπως την είχε ονειρευτεί ο δημιουργός της η καλύτερη στον κόσμο. Ο Ιουστινιανός όταν προσήλθε στο ναό την ημέρα των εγκαινίων, σήκωσε εντυπωσιασμένος τα μάτια του στον ουρανό και ψιθύρισε «νενίκηκά σε Σολομώντα» θέλοντας να πει ότι κατάφερε να φτιάξει ένα ναό μεγαλύτερο σε μεγαλείο από τον ναό του Σολομώντα που υπήρχε στην Ιερουσαλήμ και ήταν μέχρι τότε ο σπουδαιότερος και ο πιο μεγαλοπρεπής ναός της χριστιανοσύνης.

Η Αγία Σοφία μετά την άλωση την Κωνσταντινούπολης από τους Τούρκους το 1453 μ.Χ. μετατράπηκε σε τζαμί και σήμερα λειτουργεί ως μουσείο. Πλήθος κόσμου την επισκέπτονται για να θαυμάσουν αυτό το σπουδαίο έργο.